Liikennevakuutuskeskus

FK | Finanssialan Keskusliitto
FC | Finansbranschens Centralförbund
FFI | Federation of Finnish Financial Services

Eduskunnan verojaostolle

Lausunto hallituksen esityksestä (HE 34/2016) laiksi autoverolain muuttamisesta

Eduskunnan verojaosto on varannut Finanssialan Keskusliitolle (FK) ja Liikennevakuutuskeskukselle (LVK) mahdollisuuden toimittaa kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä laiksi autoverolain muuttamisesta. LVK ja FK esittävät yhteisenä lausuntonaan seuraavan.

LVK on 12.2.2016 toimittanut valtiovarainministeriön vero-osastolle luonnosta hallituksen esitykseksi laiksi autoverolain muuttamisesta koskevan lausunnon, jossa se on korostanut vientipalautusta koskevia liikennevakuutusyhtiöiden tiedonsaantitarpeita vakuuttamis- ja korvausprosessien eri vaiheissa sekä pyytänyt huomioimaan nämä seikat autoverolain muuttamista koskevan hallituksen esitysluonnoksen jatkokäsittelyssä. FK on omassa lausunnossaan yhtynyt LVK:n näkemykseen em. kysymysten osalta. Autoverolain muuttamista koskevan hallituksen esityksen (HE 34/2016) mukaan esitykseen on tehty joitakin täsmennyksiä toimitettujen lausuntojen perusteella. LVK:n esille tuomien seikkojen osalta esitys ei kuitenkaan sisällä varsinaisia täsmennyksiä.

Edellä todetun vuoksi LVK korostaa lausunnossaan edelleen erityisesti seuraavia seikkoja:

1) **Liikennevakuutusyhtiöiden tiedonsaantitarpeet olisi vientipalautuksen ja sitä koskevan prosessin osalta tärkeä huomioida liikennevakuutusyhtiöiden lakisääteisten tehtävien turvaamiseksi ajoneuvon vakuuttamis- ja lunastustilanteisiin liittyvissä kysymyksissä.**

2) **Liikennevakuutusyhtiöiden tiedonsaantioikeudet tulisi huomioida erityisesti myös siten, että ne tulisivat riittävällä tavalla turvatuiksi tilanteissa, joissa leasing- ja vuokra-ajoneuvojen Suomessa tapahtuvan käytön päättyessä ajoneuvo palautetaan takaisin ulkomaille. Esitetyt vientipalautuksen edellytyksiä koskevat muutokset sellaisenaan saattaisivat lisätä tilanteita, joissa ajoneuvojen ulkomaille tapahtuva rekisteröiminen saattaisi viivästyä, mikä lisäisi tiedonsaantiin ja liikennevakuutuksen päättämiseen liittyviä ongelmia kyseisissä tilanteissa.**

Maahantuotujen leasingajoneuvon rekisteröintiprosessiin ei autoverolakia koskevassa hallituksen esityksessä ole suoranaisesti otettu kantaa rekisteröinnin ja autoveron kiinteästä yhteydestä huolimatta. LVK:n tietojen mukaan rekisteröintiprosessi säilyykin leasingajoneuvojen osalta nykyisellään, jolloin leasingajoneuvot myös tulevat rekisteröintiprosessin yhteydessä

Liikennevakuutuskeskus

Bulevardi 28, 00120 Helsinki
etunimi.sukunimi@vakuutuskeskus.fi
www.lvk.fi

Finanssialan Keskusliitto

Bulevardi 28, 00120 Helsinki
etunimi.sukunimi@fkl.fi
www.fkl.fi

liikennevakuutetuiksi Suomessa liikennevakuutustoimintaa harjoittavissa liikennevakuutusyhtiöissä.

1. Liikennevakuutusyhtiöiden autoveron määrää koskevat tiedonsaantitarpeet ja niiden turvaaminen leasingajoneuvojen vakuuttamis- ja korvaustilanteissa

LVK korostaa, että liikennevakuutusyhtiöiden vastuun- ja arvonmäärittelyä koskevien tehtävien hoitamiseksi olisi tärkeää varmistaa liikennevakuutusyhtiöiden tiedonsaantioikeudet autoveron ja sen ennakkopalautuksen määrää koskeviin tietoihin erityisesti leasingajoneuvojen vakuutus- ja lunastustilanteiden osalta. **Koska uusia liikennevakuutuksia tehdään vuosittain yli miljoona ja liikennevakuutuksesta maksettavia vahinkoja tulee vuositasolla kymmeniä tuhansia kappaleita, tulisi tietojenluovutusprosessien sanotun vuoksi toimia automaatiotasolla**.

Leasing- ja vuokra-ajoneuvoja koskevan vakuutustoiminnan osalta liikennevakuutusyhtiöt tarvitsevat tiedon jäljellä olevasta sekä maksetusta veron määrästä ajoneuvon arvon määrittelyä varten, sillä vakuuttamistoiminnan tulee olla riskivastaavaa. Tilanteissa, joissa ajoneuvo puolestaan tuhoutuu siinä määrin, että sitä ei voida kohtuullisin kustannuksin korjata, lunastaa liikennevakuutusyhtiö ajoneuvon sen käypää arvoa vastaavasta hinnasta. Käypä arvo on määritettävä arvioimalla. Korvaustilanteiden osalta liikennevakuutusyhtiön on tiedettävä ajoneuvon arvo ja tätä kautta myös jäljellä oleva veron määrä pystyäkseen määrittelemään millä tavalla se toimii sanotuissa ajoneuvon vaurioitumistilanteissa.

Edellä todettuun tiedonsaantitarpeeseen liittyen LVK pyytää huomioimaan asiassa myös Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) 15.2.2016 valtiovarainministeriön vero-osastolle toimittaman hallituksen esitystä koskevan lausunnon, jossa Trafi on katsonut, että sillä ei ole mahdollisuuksia toteuttaa vaadittavassa ajassa sellaisia järjestelmämuutoksia, jotta sen järjestelmät pystyisivät vastaamaan esitysluonnoksessa asetettuihin vaatimuksiin. **LVK:n tietojen mukaan vientipalautuksiin liittyvät tiedot oltaisiinkin kirjaamassa Trafin ajoneuvotietojärjestelmän sijaan Tullin järjestelmiin. Liikennevakuutusyhtiöillä ei kuitenkaan järjestelmätasolle ole yhteistä rajapintaa Tullin järjestelmien kanssa**, minkä vuoksi vientipalautusta ja sen määrää koskeva tieto saattaisi edellä mainittujen suunnitelmien toteutuessa jäädä vakuutusyhtiöiden tiedonsaantimahdollisuuksien ulkopuolelle ilman sellaisia merkittäviä järjestelmämuutoksia, joita yhtiöiden ei välttämättä olisi mahdollista toteuttaa autoverolain uudistusten voimaantuloon mennessä.

Edellä mainittuihin näkökohtiin liittyen esityksen jatkovalmistelutyössä olisi LVK:n näkemyksen mukaan joka tapauksessa riittävän yksiselitteisesti määriteltävä viranomaisten toimivaltarajat, rekistereihin merkittävät vientipalautuksia koskevat tiedot sekä millä edellytyksillä kyseisiä rekisteriin merkittäviä tietoja voitaisiin luovuttaa eteenpäin asianomaistahojen ulkopuolelle.

Liikennevakuutuskeskus

Bulevardi 28, 00120 Helsinki
etunimi.sukunimi@vakuutuskeskus.fi
www.lvk.fi

Finanssialan Keskusliitto

Bulevardi 28, 00120 Helsinki
etunimi.sukunimi@fkl.fi
www.fkl.fi

Yksittäisenä seikkana LVK huomauttaa, että esityksessä ei myöskään ole johdettavissa vastausta siihen, onko ajoneuvon omistaja oikeutettu hyvitykseen tilanteissa, joissa ajoneuvon käyttöaika jää esimerkiksi ajoneuvon lunastamisen johdosta lyhemmäksi kuin ajoneuvon ennakkopalautuksen perusteena olleen vuokrasopimuksen pituuden on alun perin suunniteltu olevan. Esityksessä tosin on todettu, että

> "*Ennakkopalautusta ei kuitenkaan perittäisi takaisin ajoneuvosta, joka on romutettu esimerkiksi liikenneonnettomuudessa aiheutuneiden vaurioiden takia, edellyttäen, että ajoneuvon lopullinen poisto merkitään ajoneuvoliikennerekisteriin*".

Kyseisellä kohdalla on kuitenkin LVK:n tulkinnan mukaan pyritty erottamaan ajoneuvon romutustilanteet sellaisista tilanteista, joissa ajoneuvoa ei tarkoituksella palauteta leasingajan päättymisen jälkeen pois maasta, jolloin lähtökohtaisesti koko vero tulisi maksettavaksi. Sen sijaan veron mahdollisesta palauttamisesta ei sanottujen romutustilanteiden osalta ole esitysluonnoksessa mainintaa. Edellä mainittua lausumaa ja sen taustalla olevaa logiikkaa olisi selkeyden vuoksi tarvittaessa hyvä täydentää sekä selventää.

2. Vientipalautus ja liikennekäytöstäpoisto ulkomaille

Esitysluonnoksessa ajoneuvolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vientipalautuksen saaminen ei enää edellyttäisi ajoneuvon rekisteröintiä ulkomaille ja tätä koskevan rekisteritodistuksen palauttamista Suomen rekisteröintiviranomaiselle. Autoverolain muutosta koskevan esityksen 34 d §:n mukaan palautuksen edellytyksenä säilyisi kuitenkin se, että ajoneuvo on poistettava liikennekäytöstä ajoneuvolain 66 c §:n mukaisesti. LVK:n käsityksen mukaan esityksen nykyisen muodon mukaan vientipalautuksen liikennekäytöstä poistoa koskevan velvoitteen osalta riittäisi siten, että ajoneuvolle tehtäisiin ns. tavallinen liikennekäytöstäpoisto.

Ajoneuvon liikennevakuutuksen katkeaminen on kuitenkin sidottu ajoneuvotietojärjestelmästä vakuutusyhtiöille välittyvään tietoon ajoneuvon liikennekäytöstäpoistosta ulkomaille. Ajoneuvon tavallinen liikennekäytöstäpoisto ei itsessään vielä vaikuta vakuutuksen voimassaoloon. **Tämän yhteyden vuoksi LVK pyytää huomioimaan liikennevakuutusyhtiöiden tiedonsaantioikeudet siten, että ne tulisivat riittävällä tavalla tilanteissa, joissa leasing- ja vuokra-ajoneuvojen Suomessa tapahtuvan käytön päättyessä ajoneuvo palautetaan takaisin ulkomaille**. Liikennevakuutusyhtiön on saatava tieto ajoneuvon viennistä ulkomaille, jotta liikennevakuutus voidaan katkaista ja rekisteritiedot päivittää vastaamaan ajoneuvon todellisia omistaja- ja haltijasuhteita mahdollisimman tehokkaasti ja varhaisessa vaiheessa, sillä Suomessa myönnetty liikennevakuutus on yhden vakuutusmaksun perusteella voimassa koko ETA-alueella.

Ulkomaille tehtävää liikennekäytöstäpoistoa ja rekisteröintitodistuksen palauttamista koskevien edellytysten poistaminen vientipalautuksen saamisen edellytyksistä saattaisi käytännössä johtaa

Liikennevakuutuskeskus
Bulevardi 28, 00120 Helsinki
etunimi.sukunimi@vakuutuskeskus.fi
www.lvk.fi

Finanssialan Keskusliitto
Bulevardi 28, 00120 Helsinki
etunimi.sukunimi@fkl.fi
www.fkl.fi

tilanteeseen, jossa ulkomaille palautettujen leasingajoneuvojen suomalaisten liikennevakuutusten katkaiseminen muodostuisi käytännössä ongelmalliseksi. Ajoneuvon ulkomaille tapahtuvan liikennekäytöstäpoiston ja tätä kautta ulkomaille tapahtuvan rekisteröimisvelvoitteen poistaminen vientipalautuksen saamisen edellytyksenä saattaisi osaltaan lisätä tilanteita, joissa ajoneuvojen ulkomaille tapahtuva rekisteröiminen viivästyisi selkeästi. Edellä todettujen tilanteiden osalta on todettava, että tapauksissa, joissa liikennevakuutusyhtiön vastuu ajoneuvon liikennevahingoista on katkennut ajoneuvon myynnin vuoksi, on kyseisen ajoneuvon liikennevahingoista vastuussa LVK, mikäli ajoneuvoa ei ole rekisteröity ulkomaille. Tällöin vastuu ulkomaille rekisteröimättömän ajoneuvon aiheuttamista vahingoista kanavoituisi koko liikennevakuutuskollektiiville.

Edellä todettujen seikkojen vuoksi liikennevakuutusyhtiön olisi joka tapauksessa saatava tieto ajoneuvojen ulkomaille tapahtuvista vienneistä joko tulliviranomaisten tai Trafin toimittamien tietojen perusteella. Nyt esitetyssä muodossaan hallituksen esitys saattaisi olennaisesti vaikeuttaa liikennevakuutusyhtiöiden vakuutusten päättämiseen tarvittavaa tiedonsaantia.

LIIKENNEVAKUUTUSKESKUS

Janne Jumppanen

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Lea Mäntyniemi

Liikennevakuutuskeskus

Bulevardi 28, 00120 Helsinki
etunimi.sukunimi@vakuutuskeskus.fi
www.lvk.fi

Finanssialan Keskusliitto

Bulevardi 28, 00120 Helsinki
etunimi.sukunimi@fkl.fi
www.fkl.fi